

Datum
2022-12-14

Till
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se och
ju.L4@regeringskansliet.se.
Diarienummer Ju2022/01969

Energisystem
Emma Johansson, 08-677 25 05
emma.johansson@energiforetagen.se

Svar på Remiss av Säkerhetspolisens hemställan om skärpta krav på underlag vid säkerhetsprövning (Ju2022/01969)

Energiföretagen Sverige ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Energibranschen investerar omkring 30–35 miljarder kronor årligen. Med rätt förutsättningar kan vi fortsätta trygga energileveranserna till hushåll, företag och samhälle - varje sekund, året om - samtidigt som vi driver på den förändring som möjliggör framtidens energisystem. Vårt mål är att; utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige tillstyrker Säkerhetspolisens förslag till skärpta krav på underlag vid säkerhetsprövning i säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) och i Säkerhetspolisens föreskrifter. Det är ett bra förslag avseende skydd av säkerhetsklassificerade uppgifter och skydd mot exempelvis spioneri.

Säkerhetsprövning samt registerkontroller genomförs av medarbetare, entreprenörer och konsulter kopplade till anställningen och som i sitt uppdrag får tillgång till skyddsvärda uppgifter om anläggningar inom energiförsörjningen. För flera samhällsviktiga aktörer, som energisektorn, kan tillägget i förslaget dock innebära stor påverkan på kompetensförsörjningen, försörjningstryggheten och investeringar i energiprojekt. Energiföretagen vill därför lämna följande kommentarer och förslag nedan i syfte att delar av förslaget förtydligas.

Övergripande synpunkter

Sverige har för få kraftingenjörer och branschen kämpar hårt med att rekrytera nya

Energibranschen i Sverige är en växande bransch, och avgörande för att Sverige ska klara klimatomställningen. Detta innebär i sin tur ett stort och ökat rekryteringsbehov. En stor utmaning med förslaget är att enskilda personer med anknytning till utlandet riskerar att inte kunna inneha och/eller fortsätta inneha vissa säkerhetsklassade anställningar vid energibolag som bedriver säkerhetskänslig verksamhet.

Konsekvenser för energibranschen

Det finns idag stora skillnader vid krav vid rekrytering av personal till energisektorn beroende på om anläggning är säkerhetsklassad eller inte. Det är viktigt att alla anställda är säkerhetsklassade i säkerhetskänslig verksamhet. Dock riskerar vi att få ett A- och ett B-lag inom Sverige då alla verksamheter inom energiförsörjningen inte arbetar utifrån säkerhetsskyddslagstiftningen.

För det första leder detta till skev förmåga att rekrytera och bibehålla hög kompetensförsörjning mellan de verksamhetsutövare som bedriver och de som inte bedriver säkerhetskänslig verksamhet då det ställs högre säkerhetskrav på anställda vid säkerhetskänslig verksamhet. Detta leder till snedfördelning av kompetensförsörjningen och konkurrensförmågan inom samma bransch.

För det andra riskerar förslaget minska verksamhetsutövares förmåga att rekrytera specialkompetens av arbetskraft inom energiförsörjningen utomlands. Det är ett känt faktum att vissa kompetenser saknas eller är begränsade i Sverige. Totalt beräknas cirka 8 000 tekniker och ingenjörer behöva rekryteras under de kommande tre åren inom energibranschen. Även för flera andra yrkesroller som IT- och cybersäkerhetskompetens kommer efterfrågan att öka.

Verksamheternas rekryteringsprocess riskeras att förlängs ytterligare

En konsekvens av dagens system för säkerhetsprövningar är den tunga administrationen och de långa handläggningstiderna. Nuvarande system för säkerhetsprövning passar inte verksamheter som bedrivs inom det privata näringslivet. Det är inte ovanligt att en person kan ha ett 10-tal aktiva kontroller i samma säkerhetsklass hos en eller fler företag i samma bransch. Det uppstår även situationer där en person som kontrollen gäller för redan är godkänd i ett annat liknande uppdrag. Dessa kontroller skulle behövas samordnas. Parallella projekt gör det dessutom nästintill omöjligt för verksamhetsutövarna att skaffa sig en fördjupad personkännedom.

På en nationell basis innebär kontrollerna en stor ekonomisk kostnad för företagen och samhället med fördröjda projektstarter

Energiföretagen anser att förslaget kan ge kraftiga ekonomiska konsekvenser i form av minskad konkurrensförmåga i Sverige, påverkan på försörjningsberedskapen och investeringsförmåga. Vi har ett tydligt nationellt krav att elektrifiera Sverige vilket kan bli svårt att uppfylla om vi inte lyckas rekrytera kompetenser inom energiförsörjningen. Branschen växer kraftigt och det innebär i sin tur ett stort och ökat rekryteringsbehov. Vi behöver helt enkelt fler människor som gör jobbet, både nu och framöver.

Energiföretagen föreslår

Energiföreslagen föreslår tre konkreta åtgärder för att underlätta skärpta krav på underlag:

1. Det finns situationer där det är svårt för den enskilda säkerhetsskyddschefen att bedöma om en eller flera omständigheter utgör en risk med bäring på Sveriges säkerhet. Det behövs både bättre stöd i form av utbildningar och vägledning för att tolka uppgifter vid säkerhetsprövningar från tillsynsmyndigheterna.
2. Att sektorsvisa säkerhetsprövningar och samverkan inom en sektor, samt koncern, bör kunna genomföras för att undvika dubbelkontroller.
3. Att Sverige och svenska regeringen arbetar för att teckna och förbättra befintliga bilaterala avtal mellan EU-länder skulle underlätta arbetet med att få fram underlag för bakgrundskontroller och säkerhetsprövningar.

Avslutande ord

Energiföretagen Sverige instämmer sammantaget med många av hemställans slutsatser. Viktigt medskick i det fortsatta arbetet är att genomförandet av säkerhetsprövningarna även måste sträva efter högre effektivitet för att hålla de långa handläggningstiderna och administrativa kostnaderna nere. Redan idag uppger våra medlemmar att det är många projekt som försenas på grund av långsamma kontroller. Detta är oerhört viktigt att detta rättas till för att trygga konkurrensförmågan och elektrifiering av samhället i en takt som går hand i hand med Sveriges säkerhet.

Stockholm som ovan

Åsa Pettersson

Vd, Energiföretagen Sverige